

SMALL BUSINESS

ESSENTIAL TAX GUIDE

Follow us on

TATAISO YA BOHLOKWA YA DIKGWEBO TSE NNYANE KA SARS

Tataiso ena e fana ka lesedi le molemo bakeng sa Dikgwebo tse Nnyane, Nnyane-nnyane le tse Mahareng (SMMEs) mmoho le boitlamo ba tsona ba lekgetho bo mabapi le ngodiso ya lekgetho, ho faela le tefo tse lebang ho Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS). Ebile e akareditse lesedi la mefuta e fapaneng ya makgetho ao ka mohlomong o ka tlamehang ho a lefa ho its'etlehilwe hodima hore kgwebo ya hao e boholo bo bokae le hore ke ya mofuta ofe.

Ka lebaka la boitlamo bo bongata ba molao le ba lekgetho bo amahanngwang le mefuta e fapaneng ya dikgwebo, pele o qala kgwebo ya hao, etsa qeto ya hore na ke mofuta ofe wa setheo oo o batlang ho o qala.

Boikarabelo ba mongakgwebo

Qetellong, beng ba kgwebo ke bona ba jarang boikarabelo ba ho faela le ho etsa ditefo tse nepahetseng le tse nakong ho SARS. Sena ha se kgathallehe hore na o na le Setsebi sa Lekgetho kapa motho e mong ya shebaneng le ditaba tsa hao tsa lekgetho.

Ditefo tsa lekgetho

Ditefo tsa lekgetho di ka etswa ka eFiling kapa ka phetiso e tobileng ya matlole bankeng. Ditefo di tlameha ho etswa ka nako ho qoba tswala le dikotlo. Ditefo tsa ditjheke ha di sa tla amohelwa ka mora Tshitwe 2020.

Poloko ya direkoto

Poloko e ntle ya direkoto e o thusa ho hlalosa se tsebahaditsweng kgutlisong ya hao ya lekgetho la lekeno ebang SARS e na le dipotso mabapi le lesedi leo o le tsebahaditseng kgutlisong ya hao. Ho boloka ditokomane tsa tshchetso tse kang dilipi tsa thekiso, di-invoese, dilipi tsa dipositi tsa banka mmoho le ditokomane tse ding ho tla o thusa ho tsamaisa merero ya hao ya lekgetho hantle le ho netefatsa hore o dula o ikobela lekgetho.

Mefuta ya dikgwebo le boikarabelo ba lekgetho

Mefuta ya dikgwebo	Tlhaloso	Boikarabelo ba lekgetho
Kgwebo ya motho ka bomong ba hae	Ena ke tshebetso e nnyane mme e tsamaiswa ke batho ka bomong ba bona ba itshehetsang. E akaretsa dikgwebo tse ntseng di thuthuha. Ha ho hlokehe hore di ingodise le Khomeshene ya Dikhampani le Thepa ya Boinahanelo (CIPC).	Ingodisetse Lekgetho la Motho ka Bomong (PIT) mme o tsebahatse lekeno la kgwebo ya hao Kgutlisong ya foromo ya hao ya Lekgetho la Lekeno (ITR12). Moo o lokelang ho lefa SARS, o tlameha ho etsa jwalo pele ho letsatsi la ho qetela le hlahellang Tsebisong ya hao ya Hlahlobo (ITA34).
Bolekane	Batho ba babedi kapa ho feta ba nang le ditabatabelo tse tshwanang mme ba kopanye matsoho ho tsamaisa kgwebo. Ha ho hlokehe hore di ingodise le CIPC. Molekane ka mong o lefiswa lekgetho ka thoko ho latela seabo sa hae ka hara kgwebo.	Ingodisetse Lekgetho la Motho ka Bomong (PIT) mme o tsebahatse lekeno la kgwebo ya hao Kgutlisong ya foromo ya hao ya Lekgetho la Lekeno (ITR12). Moo o lokelang ho lefa SARS, o tlameha ho etsa jwalo pele ho letsatsi la ho qetela le hlahellang Tsebisong ya hao ya Hlahlobo (ITA34).
Dikhampani tsa Praevete/Setjhaba kapa Koporasi e Kwetsweng	Dikgwebo tse seng di thehilwe di lokela ho ingodisa le CIPC mme di fumane nomoro ya ngodiso ya khampani. Khampani e fapane le monga yona mme monga yona o lokela ho fana ka Kgutliso ya hae ya Lekgetho la Lekeno (ITR12).	<ul style="list-style-type: none"> » Ngodiso ya hanghang ya Lekgetho la Lekeno la Kgwebo (CIT) ha o ingodisa le CIPC mme o tsebahatse CIT hang ka selemo foromong ya ITR14 » Ingodisetse VAT - ebang o le monyetleng wa sena » Ingodisetse PAYE - ebang o le monyetleng wa makgetho a lkgethang a Dikgwebo tse Nnyane: Lekgetho la Tjhelete e Keneng, SBC kapa ETI. » Tefo ya makgetho
Mekgatlo ya boikopanyi	Boikopanyi bo etsahala ha sehlopha sa batho, ba nang le ditabatabelo tse tshwanang, ba kopana ho fihlella sepheo se itseng sa ikonomi, sa phedisano kapa sa botjhaba, se kang stokvel, boiteko ba temo ba baahi, jwalo-jwalo. Boikopanyi bo hloka ho ingodisa le CIPC. Mekgatlo ya boikopanyi e lefiswa lekgetho jwalo ka dikhampani.	Sheba Dikhampani tsa Praevete/Setjhaba kapa Koporasi tse Kwetsweng

O ingodisetsa lekgetho neng?

Hang feela ha o se o ngodisitse khampani ya hao le Khomeshene ya Dikhampani le Thepa ya Boinahanelo (CIPC) eo pejana e neng e bitswa CIPRO ho www.cipc.org.za, hanghang SARS e tla fana ka nomoro ya referense ya Lekgetho la Lekeno la Kgwebo (CIT). Moemedi wa khampani jwale o tlameha ho e ngodisa ho SARS eFiling ho ntjhafatsa lesedi le ho etsa ditranseskhone tsa elektronike ha bonolo le SARS.

Batho ba itshebetsang/Beng ba dikgwebo ka bonngwe ba bona kapa batho ba leng ka hara Bolekane ba hloka ho ingodisetsa Lekgetho la Motho ka Bomong (PIT) ka kotloloho le SARS ka SARS eFiling.

Boitlamo ba hao ba lekgetho

Ho sa natswe hore o motho ya itshebetsang kapa kgwebo, o lokela ho ngodisa kgwebo ya hao le SARS; ho faela dikgutliso tsa hao tsa lekgetho le ho lefa makgetho a hlokehang ka nako.

Mekgwa e bonolo ya ho buisana le SARS

Boholo ba puisano ya hao le SARS bo tla etsahala inthaneteng ka SARS eFiling. Ebang o hweba o le motho ka bomong ba hao mme o se na nomoro ya referense ya lekgetho la lekeno, o tlameha hore o ingodise jwalo ka molefalekgetho pele ho eFiling hore o be le profaele, mme ka mora moo o tla fuwa nomoro ya referense ya lekgetho. Ho ingodisetsa eFiling:

- » Etela websaete ya SARS e leng www.sars.gov.za mme o tobetse eFiling le REGISTER NOW; kapa
- » Ebang o hweba jwalo ka Mongakgwebo a le mong kapa o le Bolekaneng - Rwalla SARS MobiApp ho tswa ho Google Play Store (Android) kapa App Store (disebedisweng tsa Apple) mme o thetse hodima 'REGISTER'.

O ka boela wa boha video ena inthaneteng "How to register for eFiling" kanaleng ya YouTube ho SARS TV.

Hang feela ha lesedi la hao le se le ntjhafaditswe, haholoholo dintlha tsa banka, tsa boikopanyi le tsa moemedi wa khampani, o ka ingodisetsa makgetho a mang a kang VAT, PAYE, jwalo-jwalo ho eFiling, ntle le hore o etele lekala la SARS.

Makgetho a Ikgethang a amang Dikgwebo tse Nnyane

Ho na le palo e itseng ya dikgothatso tsa lekgetho e monyetleng ya dikgwebo tse nnyane e kang Lekgetho la Tjhelete e Keneng (TOT), Makgetho a Dikgwebo tse Nnyane (SBC) le Lekgetho la Kgothatso ya Khiri la Beng ba Mesebetsi (ETI).

1. Tjhelete e Keneng (TOT)

Sepheo ka Lekgetho la tjhelete e keneng ke ho nolofatsa boikobelo ba lekgetho le mathata a taolo a dikgwebo tse nnyane tse nang le wa Tjhelete e Keneng kgwebong ya R1 million kapa e ka tlase ho mona.

Mokgwatshebetso wa Lekgetho la Lekeneng ke mokgwatshebetso o le mong wa lekgetho mme o nka sebaka sa Lekgetho la lekeneng, VAT, Lekgetho la Nakwana, Lekgetho la Kuno e entsweng ka mora thekiso ya dithoto le Lekgetho la Di-dividente. Dikgwebo tse monyetleng wa sena di tla tsebahatsa le ho lefa e le nngwe (1) ya makgetho ana (ntle feela le ha ho na le boikgethelo ba VAT kapa PAYE) mme di qale ho lefa lekgetho ha tjhelete e keneng e feta R335 000.

Hlokomela:

Kgwebo e nnyane e ngodiseditsweng Lekgetho la Tjhelete e Keneng e ka nna ya boela ya ikgethela ho ingodisetsa VAT.

2. Koporasi ya Dikgwebo tse Nnyane (SBC)

Dikgwebo tse nnyane tse nang le tjhelete e keneng ya ho filha ho R20 million di ka ba monyetleng wa ho lefa Lekgetho la Lekeneng ka sekgahla se fokoditsweng. Ebang o supa hore o kgwebo e nnyane kgutlisong ya hao ya Lekgetho la Lekeneng (ITR14), mme o ikobela ditlhoko kaofela, di kgahla tsena tse fokoditsweng di tla sebetso hanghang. Ha ho hlokehe hore o etse kopo ya dikgahla tse fokoditsweng hobane maemo a hao a SBC a tla sebetsowa ho latela lesedi le ka hara ITR14 ya hao.

Lekgetho la Boleng bo ekeditsweng (VAT)

Dikgwebo tse nang le tjhelete e akantsweng kapa e keneng e fetang R1 million di lokela ho ingodisa mme di lefise VAT ya 15% hodima diphepele tse lefisiwang lekgetho tsa dithoto le ditshebetso.

Mekgahlelo ya ngodiso ya VAT:

Boingodiso bo tlamang	Boingodiso ba boithaopo
O tla lokela ho ingodisetsa VAT ebang dithekiso tse entsweng di feta R1 million, nakong efe kapa efe e latellanang ya dikgwedi tse 12, kapa ebang di lebelletswe ho feta bokaalo boo ho latela dintlha tsa boitlamo bo ngotsweng kontrakeng.	O ka etsa kopo ya boingodiso ba boithaopo le ha dithekiso tsa hao, di le ka tlase ho R1 million. Ho na le pehelo ya hore dithekiso tse entsweng di tlameha hore di be di fetile moedi wa bonnyane ba R50 000, kapa ho na le kgonahalo ya hore di fete R50 000 nakong ya dikgwedi tse 12. Ho ingodisetsa VAT ka tshebediso ya SARS eFiling ke mokgwa o bonolo le o potlakang.

Lekgetho la Lefa ha o ntse o fumana moputso (PAYE)

Mongamosebetsi ya ingodiseditseng kapa ya hlokang ho ingodisa le SARS bakeng la PAYE o tla boela a lokela ho ingodisetsa ho lefa Levi ya Ntshetsopele ya Boitsebelo (SDL) le tefo ya dikabelo tsa Letlolo la Inshoreense ya ho se sebetse (UIF) ho SARS.

Netefatsa hore o ingodisa le SARS matsatsing a 21 a kgwebo ka mora hore o be mongamosebetsi mme o hule PAYE le UIF ho tswa meputsong kapa mekgolong ya basebetsi ba hao mme fetisetse tsena ho SARS kgwedi le kgwedi. Ditefo tsena di tlameha ho leshwa matsatsing a supileng (7) ka mora ho fela ha kgwedi. Moo ebang meputso ya basebetsi e ka tlase ho moedi o behilweng.

Lekgetho la Nakwana

Dikhampani kaofela di ngodisetswa Lekgetho la Nakwana hanghang ka mora hore di ingodisetse Lekgetho la Lekenno la Dikhampani. Batho ka bomong ba nang le dikgwebo tse nnyane mme ba fumana lekenno ho tswa kgwebong ena, ntle le moputso, ba tlameha ho ingodisetsa Lekgetho la Nakwana. O tlameha ho tlatsa le ho fana ka Kgutliso ya Tefo ya Lekgetho la Nakwana (IRP6) habedi ka selemo mme o lefe lekenno le akantsweng.

Kgutliso ena e ka faelwa ka SARS eFiling. Feela ebang o ingodiseditse Lekgetho la Tjhelete e Keneng, ha o hloke ho fana ka IRP6.

Lekgetho la Lekeno la Kgwebo (CIT)

Dikhampani di tlameha ho tsebahatsa lekeno la tsona selemo ka seng ka ho fana ka Kgutliso ya Lekgetho la Lekeno la Dikhampani (ITR14) hang feela ha ngodiso ya tsona e se e phethetswe. Tsebahatso e tlameha ho nepahala, e bolele lekeno lohle le ditshenyehelo hore ho se lefswa lekgetho le fetang moedi kapa le ka tlase ho moedi. Bakeng sa selemo sa hlahlobo se felang ka la, kapa ka mora la 31 Tlhakubele 2023, sekgahla sa Lekgetho la Lekeno la Kgwebo ke 27% (seo pejana e neng e le 28%).

Dinako tsa nyehelo ya dikgutliso tsa lekgetho ho ya ka mofuta ka mong wa lekgetho

Mofuta wa lekgetho	Makgetlo a nyehelo	Mofuta wa lekgetho	Dintlha tsa bohlokwa
Lekgetho la Lekeno la Kgwebo (CIT)	Hang ka selemo ho latela mafelo a selemo sa ditjhelete sa khampani	ITR14	Khampani e na le dikgwedi tse 12 ho fana ka foromo ya ITR14 ka mora ho fela ha selemo sa ditjhelete. Mafelo a selemo sa ditjhelete a hlahella setifikeiting sa khampani sa ngodiso se tswang ho CIPC
Lekgetho la Lekeno la motho ka bomong (bakeng sa ba itshebetsang)	Hang ka selemo ho latela tsebiso ya SARS ka nako ya sehla sa ho faela	ITR12	Dikgwebo tsa batho ka bomong, ba itshebetsang le batho ba ka hara bolekane ba lokela ho tsebahatsa lekeno la dikgwebo tsa bona dikgutlisong tsa bona tsa lekgetho
VAT	Dikgweding tse ding le tse ding tse 2 pele ho la 25	VAT201	Nako e tla ajwa ho latela ngodiso mme tse ding tsa dikhampani ho ka nna ha hlokeha hore di nyehela kgwedi le kgwedi
PAYE	Kgwedi le kgwedi ka la kapa pele ho la 7	EMP201	Nyehelo e batleha matsatsing a supileng (7) ka mora kgwedi eo lekgetho le ileng la hulwa ka yona ho mosebetsi.

Mofuta wa lekgetho	Makgetlo a nyehelo	Mofuta wa lekgetho	Dintlha tsa bohlokwa
Lekgetho la Nakwana	Habedi ka selemo	IRP6	Bakeng sa dikhampani: Nyehelo ya pele e batleha dikgweding tse tshelela (6) ho tloha mohla ho qala ha selemo sa ditjhelete. Nyehelo ya bobedi e batleha mafelong a selemo sa hao sa ditjhelete. Bakeng sa batho ka bomong: Nyehelo ya pele e batleha ka la 30 Phato mme ya bobedi e batleha ka la 28/9 Hlakola selemong ka seng.
Lekgetho la Tjhelete e Keneng	Hang ka selemo	TT03	Ho nyehelwa ha dikgutliso tsa lekgetho la tjhelete e keneng ho etsahala hang ka selemo ho bapa le mafelo a selemo sa ditjhelete sa khampani kapa nyehelo ya dikgutliso tsa lekgetho la lekeno, pakeng tsa la 1 Phupu le la 31 Pherekong selemong se latelang bakeng sa batho ka bomong.
Tsepamiso ya dibuka ka Mongamosebetsi	Mafelong a Mphalane le mafelong a Motsheanong	EMP501	Nyehelo ya pele ya nakwana e batleha mafelong a Mphalane mme ya ho qetela mafelong a Motsheanong

DISCLAIMER: The information contained in this leaflet is intended as guidance only and is not considered to be a legal reference, nor is it a binding ruling. The information does not take the place of legislation and readers who are in doubt regarding any aspect of the information displayed in the leaflet should refer to the relevant legislation, or seek a formal opinion from a suitably qualified individual.

Ho fumana lesedi le fetang lena o ka -

- » Etela leqephe le mabapi le Dikgwebo tse Nnyane websaeteng ya SARS e leng www.sars.gov.za.
- » Letsetsa SARS Contact Centre ho 0800 00 7277
- » Hlophisa kopano lekaleng la SARS ka mokgwatshebetso wa rona wa eBooking ho www.sars.gov.za.
- » Ebang o letsa o le matjhabeng, letsetsa +27 11 602 2093 (pakeng tsa 8am le 4pm feela ho ya ka dinako tsa Afrika Borwa).

Contact Us

e-Contact

Visit the Small Business page on the SARS website
www.sars.gov.za

Book an appointment on
www.sars.gov.za

Phone

SARS Contact Centre
0800 007277

If calling from abroad,
on +27 11 602 2093
(only between 8am and
4pm South African time).

SCAN ME

Follow us on

2020

